

Slovensko združenje
paliativne in hospic oskrbe

Uvod v paliativno oskrbo, 1.del

dr. Maja Ebert Moltara, dr. med.

Dodatna znanja iz paliativne oskrbe
"Korak za korakom"

Izola 2024

VSEBINA PREDAVANJA:

KAJ?

ZA KOGA?

ZAKAJ?

KDO?

KJE?

KDAJ?

KAJ?

*Paliativna oskrba
je **aktivna celostna** pomoč pacientom
vseh starosti z napredovalo kronično
neozdravljivo boleznijo ter njihovim bližnjim,
slednjim tako v času bolezni kot v procesu
žalovanja.*

*Državni program paliativne oskrbe, 2010
(WHO definition of palliative care)*

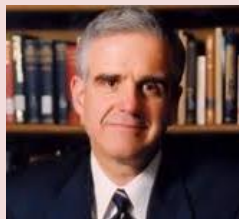

ZGODOVINA:

1967
Dame Cicely
Saunders,
St. Christopher
hospice

1973
Dr. Balfour Mount
Royal Victoria
Hospital

1990

2010
Državni
program
paliativne
oskrbe

KAJ?

Paliativna oskrba je veja medicine, ki skrbi za
čim večjo kakovost življenja.

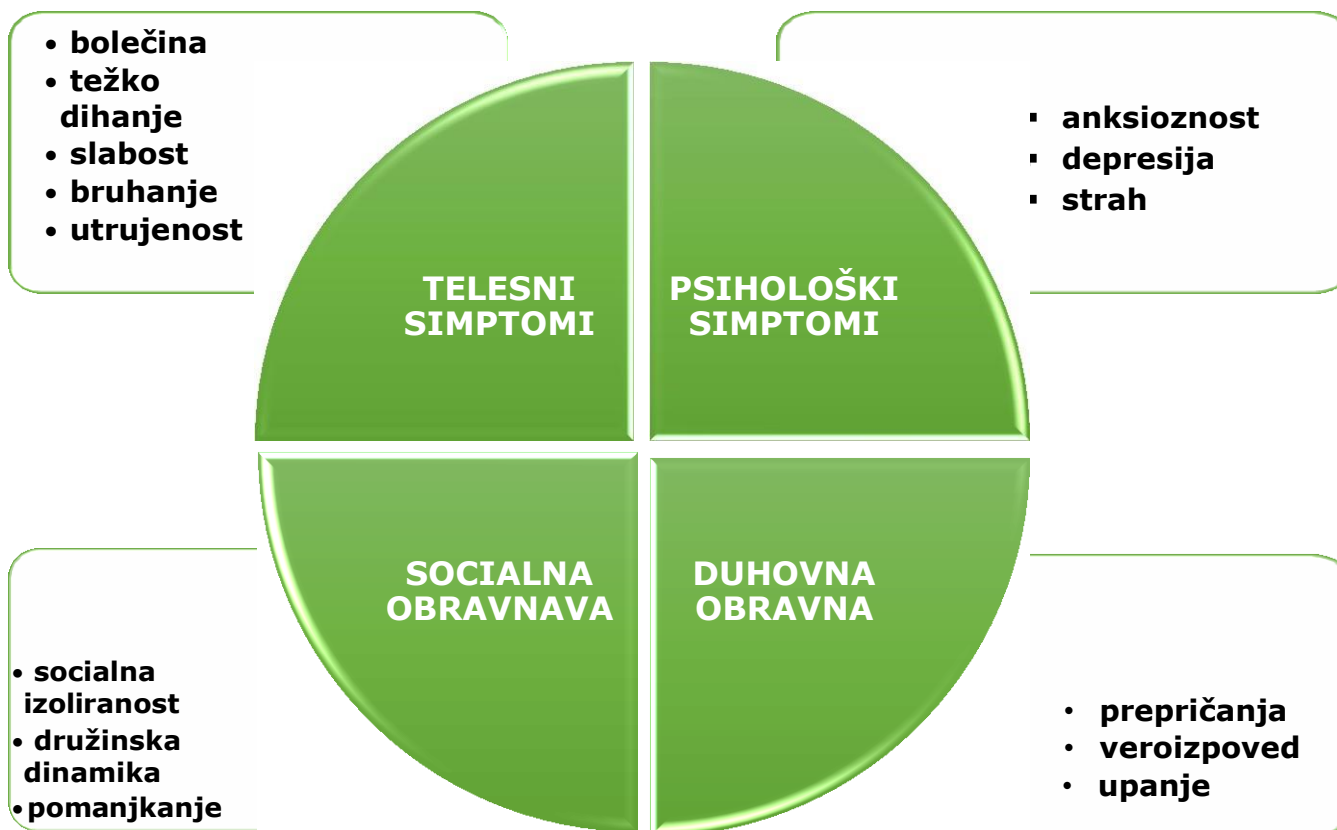
- priznava življenje in umiranje kot naraven proces
- ne pospešuje smrti, niti je ne zavlačuje

**Paliativna oskrba mora biti
celostna in neprekinjena.**

CELOSTNA OBRAVNAVA

CELOSTNA TIMSKA OBRAVNAVA

BOLNIŠNICA

DOMA

CELOSTNA IN NEPREKINJENA PALATIVNA OSKRBA - MREŽA -

TERCIARNI CENTER

REGIONALNE BOLNIŠNICE

MOBILNI PALIATIVNI TIMI

URGENTNI TIMI

**DRUŽINSKI ZDRAVNIK
S PATRONAŽNO SESTRO**

BOLNIK IN DRUŽINA

**LEKARNA, CENTRI ZA
SOCIALNO DELO,...**

DOMOVI STAREJŠIH OBČANOV

**DRUŠTVA ZA POMOČ BOLNIKOM
TER HOSPIC GIBANJA**

Projekt Metulj
Paliativna oskrba
Zgibanke in spletna stran
www.paliativnaoskrba.si
z nasveti za bolnike in bližnje

LJUBHOSPIC
Hvaležni za življenje.

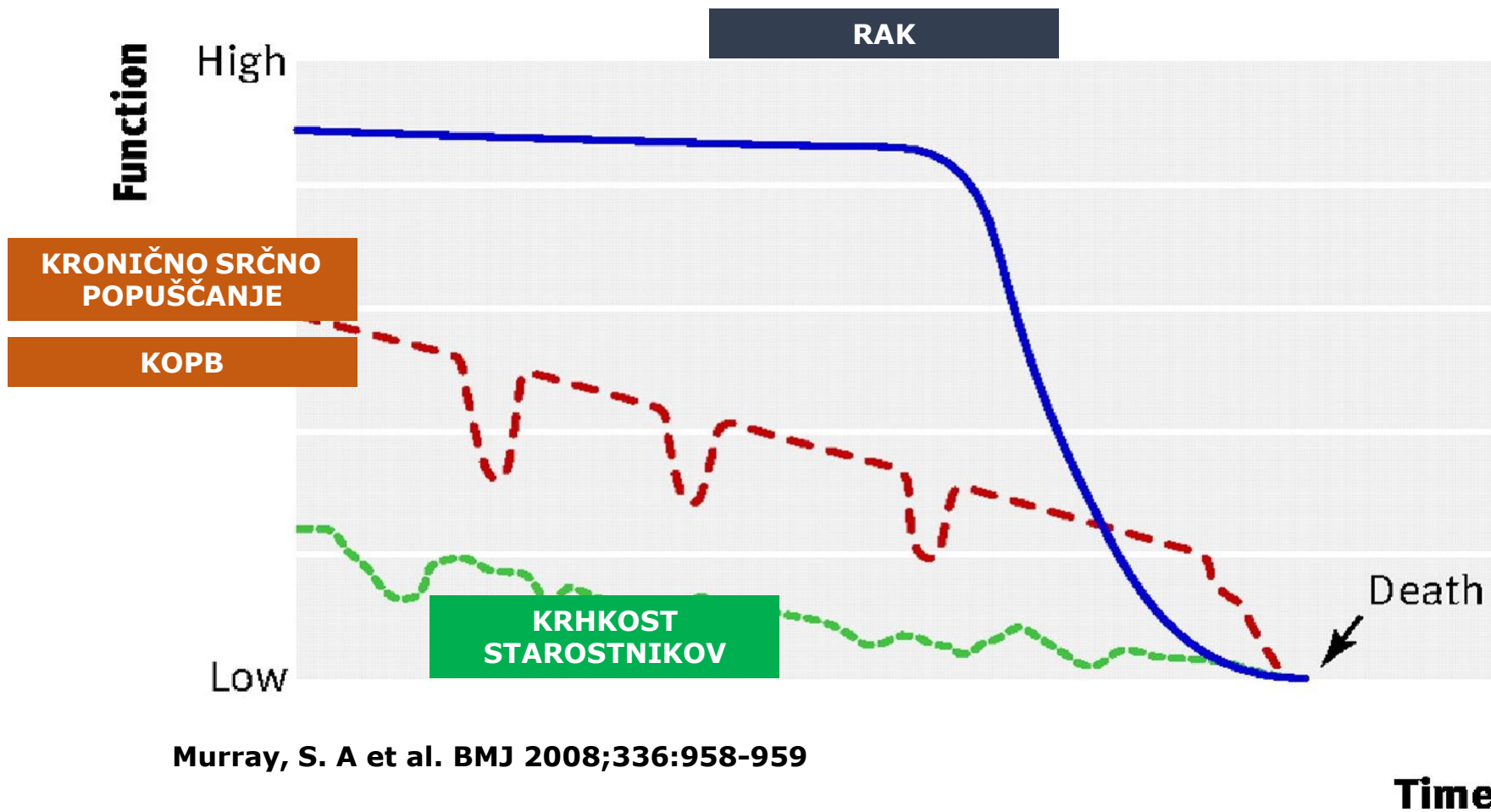

Hospic

ZA KOGA?

Murray, S. A et al. BMJ 2008;336:958-959

KDO in KJE?

Vsi zdravstveni delavci skupaj s sodelavci, ki obravnavajo neozdravljivo bolne.

Osnovna paliativna oskrba (80% bolnikov):

se izvaja na vseh ravneh zdravstvenega sistema (v bolnišnicah, zdravstvenih domovih, na domu pacienta, pri izvajalcih institucionalnega varstva, nevladnih organizacijah – hospicih...)

Izvajali naj bi jo vsi, ki obravnavajo neozdravljivo bolne.

Specializirana paliativna oskrba (20%):

ne nadomešča osnovne PO, temveč jo podpira in dopolnjuje glede na specifičnost in kompleksnost ugotovljenih potreb in težav.

Izvajajo jo timi dodatno izobraženi za to delo.

ZAKAJ?

NUJNO

RDEČE

težki TELESNI SIMPTOMI
(bolečina, dispnea, slabost, drugi hudi simptomi)
DELIRIJ
DEPRESIJA (samomorilnost)

ORANŽNO

ZAPRTJE
blažji TELESNI SIMPTOMI (nespečnost, inapetenca, utrujenost, zaspanost)
ČUSTVENE STISKE: anksioznost, depresija
PREHRANJEVANJE

ZELENO

SOCIALNI STATUS
DRUŽINA, POLOŽAJ BOLNIKA ZNOTRAJ DRUŽINE
FINANLNI STATUS
DUHOVNOST

MODRO

ZAPUŠČINA (duhovno, pravno)
SIMBOLIČNA NESMRTNOST
DOBRO POČUTJE
ISKANJE „ISKRIC“

POMEMBNO

Uvod v paliativno oskrbo

KDAJ?

The NEW ENGLAND JOURNAL of MEDICINE

ORIGINAL ARTICLE

Early Palliative Care for Patients with Metastatic Non–Small-Cell Lung Cancer

Jennifer S. Temel, M.D., Joseph A. Greer, Ph.D., Alona Muzikansky, M.A.,
Emily R. Gallagher, R.N., Sonal Admane, M.B., B.S., M.P.H.,
Vicki A. Jackson, M.D., M.P.H., Constance M. Dahlin, A.P.N.,
Craig D. Blinderman, M.D., Juliet Jacobsen, M.D., William F. Pirl, M.D., M.P.H.,
J. Andrew Billings, M.D., and Thomas J. Lynch, M.D.

KDAJ?

ONKOLOGIJA

Diagnoza neozdravljive bolezni

SPECIFIČNO ZDRAVLJENJE

paliativna
radioterapija

paliativni
operativni
poseg

paliativna
kemoterapija

**SIMPTOMATSKO
ZDRAVLJENJE
(symptomatic
care)**

UMIRANJE

PODPORNA IN PALIATIVNA OSKRBA

ŽALOVANJE

čas

CONCISE REVIEW FOR CLINICIANS

Top 10 Things Palliative Care Clinicians Wished Everyone Knew About Palliative Care

Jacob J. Strand, MD; Mihir M. Kamdar, MD; and Elise C. Carey, MD

